

מדינת ישראל

מליאת ועדת הכספים

ביום ג', י"ח באב תש"י (1.8.50)

נוכחים חברי הועדה:

- היו"ר מ. גרנות
- א. אפרתי
- מ. בן-אליעזר
- מ.ס. גביהובסקי
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- א. חוסי
- פ. נפתלי
- מ. סנה
- י. רוקח

מזמנים:

- שר האוצר א. קפלן
- י. פינקלסטיין - מטעם משרד העבודה
- מ. אילון - מזכיר ועדת הכספים
- ש. ספינק - מטעם האוצר.

סדר-היום:

המסך הדיון בתקציב הפיתוח.

הישיבה נפתחה בשעה 09.00.

סעיף 2 - הלונאות לרשמיים ולחברות צבוריות:

י. רוקח:

אני מבין שישנה הסכמה לחלק חסיטה וחצי מיליון ל"י לחוטט מאות חברות, מבלי לפרט אותן. עד עתה אושרו כבר לבי מיליון ופצחים אלף ל"י לעיריות; מיליון וחצי הוא לבנק אימפורט-אקספורט. אם מפרידים בין רשויות סקופיות וחברות, ישארו חסיטה מיליון וארבע מאות אלף לירות, וסס מאות אלף לירות לחברות. מתוך חסיטה מיליון וארבע מאות אלף לירות, ילכו מיליון וחצי לירות לצירוד, בעיקר מה"ל.

שר האוצר א. קפלן:

לא ברור אם כל זה ייכנס על חשבון השנה, כך שיכול להיות שהסכום יהיה קצת יותר קטן.

י. רוקח:

אין כל התאמה בין הסכומים האלה לבין הסכומים המוקד ים לחקלאות, לתעסיה ולשכון. התכניות הגדולות של העיריות מגיעות עד מאה מיליון לירות. בתל-אביב בלבד ישנה תכניה לרבע שנים, על ארבעים מיליון לירות.

אני מציע ששר האוצר יקים ועדה כללית של תכנון לכל העיריות, שתהיה מורכבת מנציגי הרשויות המקומיות, משרד האוצר ומשרד הפנים, לתכנון של פעולות נרחבות, אזוריות ולא סקופיות.

שר האוצר א. ספלון

דבר זה יכול להתקבל על דעתי,

י. רוטמן

ישנן עבודות המשותפות לכמה ישיבות מקומיות, כגון עבודות כיוב טונות, שאנו חושבים להתחיל בהן כעת, אמתו דבר בנוגע לבתי חולים, לדעתי, אין יכולים להיות בתי חולים בכל עיר ועיר, אלא זה צריך להתחלק לפי מחוזות.

בקשר לתוכנית זו, אני שוב מעדיף את עניינתי הספר, כדי שבתו הספר יהיו סוכנים לשנת תש"א, יש הכרח לעשות עכשיו את כל עבודות התיכנון, עבודות אלה תעלצנה כמליון לירות, אם לא יתחילו לבנות עכשיו, לא יהיו בתי הספר סוכנים גם לשנת הלימודים הבאה, כדי לספק את כל הצרכים, טכום של מליון לירות הוא סינימאלי.

אני מבקש להכניס מליון ל"י לרשויות המקומיות לבנין בתי ספר ובני ילדים, ולפחות חצי מליון ל"י נוספות לעבודות צבוריות.

אני רוצה לתקן את עצמי במלה אחת. כמדברתי אתמול על חופט פיתוח לעיריות, רציתי להגיד כי אני מתכוון רק להבריט שנחוצים לעיריות, למשל כבישים פנימיים ומדרכות.

הי"ר א. גרנות

אתמול היה כאן ניכוח, שר האוצר ענה על השאלות והזיכוח נגמה. אני קובע שעכשיו אנו רק מצביעים על המצוינים.

א. ט. בנחובסקי

בקר עם חברות צבוריות, אני רוצה להעיר שגם חברת "מסכנות" יש לה ענין עם פיתוח, בקשר עם מפעלים וכבישים ואני רוצה שהיא תכלל בתוך החברות שתקבלנה את הכספים.

הי"ר א. גרנות

הלינו קדנצט כאן חלוקה של רכוש זה או אחר. כל חברה אשר תרצה להיכנס למסגרת זו, תהיה צריכה לפנות למשרד האוצר.

פ. נפתלי

לדעתי, בקורה אחת דורשת יתר בהירות מצד שר האוצר, וזוהי שאלת בתי הספר. אני הכנתי, ואני רוצה לשאול אם נכון, שהכוונה היא לקבוע סכום הגון שהזרבה למטרה זו. בקורת המוצג שלי היתה, לא להגדיל כל סכומים על כן חשבתי, אם חבר הכנסת רוקח דיבר על מליון לירות ביביל בתי ספר בכל הארץ, יערך 400 אלף ל"י צריכות לבוא מן הסטה מליון ו-600 אלף ל"י צריכים להוסיף מן הרזרבה.

יה האוצר א. ספלון

אני לא ידעתי על הסכום של מליון ל"י, ואני שומע אותו בטעם הראשונה. אני מצטרף לאמר שאני מפקפק אם נוציא במשך השנה מליון ל"י לבנין בתי ספר. רבע מליון ל"י הוקצבו כבר, ומתחילים כעת בבניה. ברור לי שיוקצבו עוד סכום יגיע מליון ל"י. כלומר, יהיה בערך סכום של אצי מליון ל"י. אם יתברר אחרי כן שחבר סכום מסויים, הוא יתקבל מהרזרבה.

צדק שר הרוקח באומר שצריכה להיות ועדה אשר תדון על העבודות הארציות והמיוחדות. אני מוכן לעשות זאת, בכדי לעבד תכנית כללית וכוללת. אם יתברר בעוד 4 חדשים שחבר מספ,

שר האוצר א. ספלן:

נרון אז על הדבר, כמקום להחליט עליו כעת.

היו"ר א. גרנות:

ברצוני לטכם כמה דברים בענין זה. בנוגע לעיריות, בקשו חברי הועדה פירוט, וקבלוהו סמר פינקלסטין. הובטח להוסיף בכתב את החסר.

הובטח הצעתו של רוקח להפריד את התקציבים של הרשויות המקומיות והחברות הצמודות. שר האוצר הסכים, ואני מקווה שזה ייעשה גם באופן טכני.

אשר לתקציב גופא, שמענו היום את הצעתו של רוקח להוסיף מיליון ל"י.

י. רוקח:

אפשר לרשום בפרטיכל, שלתקציב הפיתוח ימוספו חצי מיליון לירות, אבל עוד טכום כזה יהיה כסורין ויכנס לתקציב עד שנת התקציב החדשה.

היו"ר א. גרנות:

שר רוקח מציע להגדיל את תקציב הטבה בחצי מיליון לירות, מתוך הנחה שאם תדרס עוד חצי מיליון לירות בטנה הבאה - יינתנו. לאחר ששר האוצר נתן הסברה בנוגע לחצי מיליון לירות, האם השתנתה הצעתו?

י. רוקח:

אני מציע שהקצבה תהיה מיליון לירות, נוסף לרבע מיליון ל"י שכבר הוקצבו.

שר האוצר א. ספלן:

אני חוטב שבגבולות התקציב הזה, נגייס עוד חצי מיליון לירות.

אני מסכים לתת הודעה על חצי מיליון לירות, נוסף על הרבע מיליון, ואפשר יהיה מיד להתחיל בעבודות.

ס. ל. ס.:

הוקצבו כבר רבע מיליון לירות. עוד חצי מיליון לירות מוקצב מכל התקציב. כלומר, יהיה טכום של 3/4 מיליון לירות.

הטכום הטומי יהיה: שיה מיליון ל"י.

הלוואות להקמת מוסדות תרבות ודת:

היו"ר א. גרנות:

שר גניחובסקי הציע 300.000 ל"י שהתקציב הזמני, והוא מציע עכשיו עוד 350.000 ל"י שתקציב זה לבנייני דת.

א.מ. גניחובסקי:

אני הצעתי 650.000 ל"י; על 300.000 נתקבלה כבר החלטה ואני מציע עכשיו עוד 350.000 ל"י.

היו"ר א. גרנות:

שר גניחובסקי אמר שהוחלט על 300.000 ל"י, בסעה שהוטכם על התקציב הזמני, אני שואל את שר האוצר, היכן נמצא הטכום הזה בתקציב?

שר האוצר א. קפלון:

אני מצטער מאד לומר, שלפי מיטב הכרתי וזכרוני, ולפחד שעינתי בפרטיכלים ובסיכומים שמצייט לי יו"ר ועדת הכספים לאחר כל ישיבה, לא היתה החלטה על 300.000 ל"י. כאשר אישרנו 20 מיליון ל"י, אשר מר רוקח שנחוצה רזרבה בטביל בנין שווקים וגניחובסקי דרש אז 300.000 ל"י מן הפסום הזה, לבניני דת. הוחלט אז על הגדלת התקציב, אולם לא נתקבלה כל החלטה בנוגע ל-300.000 ל"י.

ההחלטה על 500.000 ל"י היתה בשנה שעברה, והדבר דורש הישור פורמלי בלבד. הוחלט אז על 625.000 ל"י, אשר יחולקו בין רשויות לונות ומוסדות צבוריים, תרבותיים ודתיים. החלוקה ביתה בערך, אט כיהחליטו אח"כ למסור את החלוקה לאוצר, 85.000 ל"י לעיריית תל-אביב; 85.000 ל"י לעיריית חיפה; 30.000 לעיריית ירושלים; 80.000 למועצות קומיות ומכונ דומה למועצות אזוריות; 150.000 ל"י למוסדות דת ארציים ומכונ ידוע להתדרות העובדים ולהתדרות העובדים הלאומיים. הודענו למעוניינים שהכסף יינתן דרך מוסדות בנקאיים, על פחריות המוסדות הבנקאיים. אני חייב לציין שעד עכשיו קבלתי רק מעט מאד הצעות קבלתי הצעה על מכונ הרבה יותר קטן מ-150.000 ל"י, אשר הדמות. אישרנו כבר כמה הלוואות, במקרים שהבנקים קבלו את ההתחייבות. קבלנו הצעה מהתדרות העובדים הלאומיים, בנוגע ל"סגודת זאב", אני חושב שהם עדיין אינם מוצאים בנק מתאים והדבר לא יצא לפועל. הודענו להם כי אט ימצאו מוסד בנקאי רציני, נהיה מוכנים לסדר את ההלוואה. קבלנו הצעה מהמועצות האזוריות, אבל עדיין לא נעמתי כל פעולה.

קבלנו גם הצעה מעיריית תל-אביב, אולם פה יהיה סיבוך מסוים. בוועדה זיכרנו על הקמת בנין לתזמורת בתל-אביב. מדובר היה על בנין גדול ומפואר, יכיל 2500 איש. כעת פנה אלי דאג עיריית תל-אביב והודיע שלא יוכל להתמסר בכספים לסדרת זו, אלא יחלק אותו למספר מוסדות תרבותיים בתל-אביב. כונתנו לא היתה כזו, וזה מטיל בהפך גת בנין התזמורת.

אשר להצעתו ל מר גניחובסקי, אני חייב לומר, כי במצב בו אנו נמצאים כעת, עם כל הקשיים שאנו נתקלים בהם, אין כל הצדקה להקצבה כה גדולה לבניני דת.

י. אשרתי:
כשדנו על התקציב הזמני, דובר על מיליון לירות לשווקים ע"י העיריות, ונדרש תיקון בנוגע למשווקים, אולם לא היה כל קשר עם מוסדות דת.

א.מ. גניחובסקי:
אין לי כל טפק בדבר, שההצעה על השווקים היתה: 700.000 ל"י. אני יכול להראות לכם את הפרטיכל, בו כתוב הדבר הזה. לאחר שבאה ההצעה על 300.000 ל"י הנוספות, הוחלט שהן תוקדשנה למוסדות דתיים. יו"ר הועדה אפנס איננו כאן, אבל אפשר לשאול אותו. הוא הצהיר פעמיים במסיבה אחרת על כך, ואני מציע שנשאל אותו. ואם הדברים כל כך בלתי ברורים, אני מציע שכל החלטה אשר תתקבל להצא בוועדה, תינתן בכתב לכל החברים, כדי שלא יהיו אח"כ סיבוכים.

אשר ל-500.000 ל"י, ברור שהן שייכות לתקציב הקודם. אולם, עכשיו אנו רוצים בתקציב חדש. ישנו חוב גדול מאד שהבנינים הדתיים הם שבטילו דבר חשוב מאד. אני מבין ששר האוצר לא ירצה לתת הלוואות לחייב. אשר לא ימצאו בנקים רציניים, אולם אנו יכולים לעשות זאת, ואלה הן הלוואות בטוחות בהחלט.

ברצוני לשאול את כל חברי הועדה מה דעתם על שאלה זו; אתחיל מחברי מפ"מ. הייתכן דבר כזה במדינת ישראל, שאם באה עירייה או מועצה ואומרת: אני רוצה הלוואה לסיפוק הצרכים הדתיים, הלוואה כמשלום ריבית, בכסף בטוח ע"י הבנק, וזה יהיה רק 1% מהתקציב הכללי, מסרבים לאפשר לה זאת?

ת"ר א. גרנות:

אני מציע שלא נעטוק כאן בבדיקת הזכרון, ישנו יו"ר, הוא יעיד מה שיעיד, ואפשר גם לראות מה כתוב בפרטיפל. אין כל צורך להתוכח על הדברים האלה.

ד. דייג:

אני שואל את שר האוצר, את ראש עיריית תל-אביב ואת כל חברי ועדת הכספים, האם לא צודק יהיה אם ניתן את הסכום שתל-אביב הקציבה לבתי תרבות מסוימים, לאותם המפונים לשם בניית דירה, לשם גג לראשם, רוקח דיבר אתמול בהתלהבות רבה על המפונים, מחוסרי הגג; האם יש צורך עכשיו להוסיף בתל-אביב עוד בתי תרבות? הרי העיר מלאה בהם, אני שואל אתכם טוב ומבקש תשובה: האם לא צודק יותר שניתן את הכסף הזה למפונים?

ב. רפפור:

אני מתנגד להקצבת סכומים נוספים לבניינים, לאו דוקא דתיים. לפני שבועות אחדים פנתה הסתדרות העובדים לאוצר, לאחר שהחליטה לבנות מפעלי תרבות בסכום של מיליון וחצי ל"י. ההסתדרות בקשה מהאוצר להשתתף בהלוואה, ושר האוצר ענה, שהסכום בבניה הוא כזה, שבנין שכונת העולים טובח להיות קודם לכל הבניינים האחרים. מה עדיף חומר, אבן ומלט לספון או חומר, אבן ומלט לתרבות?

הסתדרות העובדים לא קבלה תשובה חיובית, ולא כל כך סחר תבצע החלטתה. לגבי דידי, אין זה פחות חשוב מאשר בניית דת, הניטוק שאני אפשר יהיה בתקופה הקרובה לספק בניה פיניטלית לעולים, סכיאן אותי לידי מחשבה, שאם בניית התרבות והדת או כל בניינים אחרים, אפשר יהיה לדחות לעוד שנה אחת.

לכן, אני מציע לגבי חובטקי לדחות את הצעתו לפחות לשנה. אם יתברר שסכום החסרים יהיה נוח יותר, תוכל לבוא הצעתו, וגם הצעתי על בניית תרבות. אולם, כיום, הדבר הוא בלתי אפשרי.

י. רוקח:

רק עכשיו שמעתי שהקציבו 85,000 ל"י לעיריית תל-אביב. אני מציע, כי כאשר מחליטים על הקצבה או הלוואה איזו שהיא, יודיעו על כך למעובדינו.

שר האוצר א. ספלון: אני מקבל זאת.

י. רוקח:

אני סוכן לעצבת לסאלתו של דייג, אנחנו בעיריית תל-אביב, גרים מסט באורווה, ותמיד מעירים לנו על כך ואוסרים שהיינו צריכים לסבת מסט בארטון. אולם, אני, עד שלא אבנה את בתי הספר הנחוצים כל כך לעיר, ואת בני-הילדים, לא מפנה לבנות בנין לעירייה.

אשר לתרבות, אני כתבתי לשר האוצר שמסך הטבה הוא לא בוכל לבנות את הבנין לתזמורת, ולכן בקשתי לדחות את הבניה, אם כי הדבר קרוב מאד ללבי. אינני דורש עכשיו כל הקצבה לבנין זה. אולם עלי להעיר לדייג, כי אני אינני חושב שבניית תרבות הם פחות חשובים מאשר גג למפונים. הנה, בירושלים הולכים ובבניית בנייני האומה. האם אתם יודעים כמה חסרים מוקצבים לבניינים אלה?

אינני רוצה להמשיך בענין זה, אבל אני רוצה לפנות בתביעה אל הממשלה, שתפסיק כל בניית לוקטוס לסכון בארץ. אינני יודע היכן מטיגים את החסרים היקרים, אותם טכניסטים לבניית לוקטוס אלה. באותה כמות החסרים אפשר היה לבנות פי-עשרה בנייני שכונ.

פ. נפתלי:

לא מכנס בוועד החתמה על כמון עתה, היות והוא התקיים כבר בשנה שעברה. מספר חברים של הוועד, ואני ביניהם, התנגדו לתוספת של חצי מיליון ל"י, גולם הרוב החליט אחרת, והרוב הוא הקובע. בשנה זו הטאב הוא הרבה יותר קשה מאשר בשנה שעברה, ולכן אני מתנגד לכל תוספת, אני אומר בפירוש שאין לדברי כל קשר עם הערכה של בניני דת ותרבות, או בנינים אחרים. אני מתנגד לכל תוספת בטעמי זה.

היו"ר א. גרנות:

אני חוזר על דבריו האחרונים של נפתלי. צריך שיהיה ברור כי בכל הדברים הנמסעים כאן אין מסוים הערכת בניני תרבות או דת.

לדעתי עומדת בפנינו שאלה פשוטה. ישנה הצעה על טעיף מסנה חדש בן 350.000 ל"י. רק זה עומד על סדר-היום ועל זה נצביע. שאלת ה-300.000 ל"י תעמוד לכירור.

י. רוקח:

ברצוני לשאול את גניחובסקי, איך הוא יכול לדרוש לחוב א"ד 680.000 ל"י, בעוד שהחוב הזה עדיין לא הוציא את ה-500.000 ל"י, שהוקצבו לו בשנה שעברה?

א. הרצפלד:

כדי שנוכל להצביע, אני חושב שיש צורך בפירוש של ה-500.000 ל"י ושל ה-650.000 ל"י. ההחלטה בענין זה אינה קלה וטוב היה אילו היה לנו פירוט. יכול להיות שהיינו יכולים לבוא אז לידי הבנה.

היו"ר א. גרנות:

בנוגע ל-500.000 ל"י, סר האוצר כבר נתן את הפירוט; גולם השאלה אינה פירוט, היות שאיננו קובעים פה את חלוקת הסכומים. אנו מדברים כרגע רק על תוספת בתקציב.

כמה חברים הצהירו כאן, ואני מצטרף אליהם, כחבר הוועד, שבכל דבריהם אין מסוים הערכת עצם המפעלים. אם כל החברים מסכימים לדבר זה, אססור בשם הוועד, בנוסח זה: אין בהחלטה, לטובה או לרעה, הערכה של עצם ההצעות בנוגע לתרבות ודת.

ה צ ב ע ה

בעד תוספת של 350.000 ל"י - טיעוט
נגד - - - - - רוב

הצעה נדחתה.

א.ס. גניחובסקי שומר לעצמו זכות הסתייגות. הוא טוען: "הלוואות לרשויות מקומיות ונקודות ישוב להקמת מוסדות דת - 350.000 ל"י."

היו"ר א. גרנות:

אני טוען שגניחובסקי ינסח את הצעתו. בדיון בטליאט הכנסת, יטיע יו"ר הוועד להסתייגות זו.

א.ס. גניחובסקי:

מה בנוגע להצעתי על ועדת מסנה לחלוקה?

סר האוצר א. קפלון:

קיימת ועדה בינמסדרית. הסכמתי להצעתו של רוקח בנוגע לוועדה אשר תתאם את העבודות בין הרשויות המקומיות, ולא תעשינה עבודות ע"י כל עירייה לחוד. הוועדה שאתה טוען, אין לה כל טעם לדעתי, והיא לא תביא כל תועלת.

ט. סנה: אני מתנגד התנגדות פרינציפיונית להקמת ועדות ביצוע, אם כבר תוקמנה ועדות כאלה, ישנם דברים הרבה יותר חשובים, בהם הן מעטוקנה.

היו"ר א. גרנות: אני מצביע את הצעת בניחובסקי על ועדת מטנה מיוחדת לחלוקת הסכומים בטעיף זה.

ה צ ב ע ה

בעד הקמת ועדת מטנה מיוחדת - טיעון
נגד - - - - -
רוב -

ה הצעה נדחתה.

א.ס. בניחובסקי יומר לעצמו זכות הסתייגות.

א. חושי: ברצוני להציע הצעה לטדר העבודה. אם נמשיך להתוכח כל כך הרבה על כל טעיף, לא נוכל להתקדם בעבודה. אני מציע שכעת רק נצביע על הסעיפים, ונרשום את ההסתייגויות.

היו"ר א. גרנות: אני מבקש את החברים לא להתחיל בשאלות, אלא להסתפק בהערות קצרות ובהצבעות.

בנינים למוסדות רפואיים - טעיף 3.
ובנינים מסלתיים:

ב. רפטור: אני מציע להקטין את הטעיף של בנינים מסלתיים בירושלים, ולהעמיד את הטעיף על מיליון ל"י בלבד.

אני מציע להוסיף לבנינים רפואיים, לקופ"ח של הטתדרות העובדים - 500.000 ל"י ולבנין בתי-טפר עוד 500.000 ל"י. כלומר, אינני משנה את הסכום הכולל, אלא רק את החלוקה הפנימית.

י. רוקח: בטעיף, הלואות להקמת בנינים רפואיים, אני מציע מיליון ל"י במקום 500.000 ל"י, ולהוסיף לחצר המלה, רפואיים, את המלים, מסלתיים, של עיריות ושל קופות חולים.

אני מציע להשאיר מיליון וחצי ל"י לבנינים מסלתיים, ולהקדישם בעיקר לבנינים לעובדים.

היו"ר א. גרנות: עד כמה שאני זוכר, אמר שר האוצר בזמנו, כי ט-2 מיליון ל"י, מיליון אחד טוקדש לבתי סגורים והשני לעבודות הכשרה והכנה לבנין הקריה. עדיין לא דובר על בניני הקריה עצמם.

שר האוצר א. קפלן: מענה על שלושת הסעיפים. בטעיף א' קבעתי בדיוק מה שאמר רוקח. הבנינים הרפואיים יהיו של המסללה, של העיריות ושל קופות חולים. הכונה היא בעיקר לבתי-חולים.

(ב) אשר לג'וינט, הועדה אישרה כבר את הסכום הזה. הוא מוקדש בעיקר לבתי-חולים ובמידת מה למושבי זקנים.

(ג) מיליון ל"י יוקדשו לבניני מגורים. אנו חותמים כעת חוזים עם קבלנים על 500.000 ל"י. חלק אנו בונים, חלק ניבנה בצורה היפותקאית ע"י בנקים; הסכום הזה מוקדש בעיקר לבנין שיכון לעובדי המדינה בירושלים; סכום מסוים מוקדש לעובדי לוד, אבל הוא יהיה, כנראה, רק 50.000 ל"י.

א. בן-אליעזר: האם ההלוואות תינתנה ע"י הממשלה באופן ישיר?

שר האוצר א. קפלן: בדרך כלל אין הממשלה רוצה לתת בעצמה הלוואות לבנין בתים. אשר לבתי-חולים, מתחלקים: לעיריות הגדולות נותנים ישר, וסכומים קטנים יותר נותנים: דרך הבנקים.

אשר למיליון השני, ישנה שורה של תביעות. אני הייתי רוצה להתחיל השנה בבנינים לשוטרים. תנאי עבודתם הם גרועים מאוד, ואחד הדברים אשר יכול לטפח אותם לעבודה | הרי זה שיכון. אני חושב להעמיד לרשותם | כגדולות של 500.000 ל"י. סכומים

הדבר המחרון הוא, הכנת הקריה. אני מסכים עם דברי רוקח שאפשר לדחות את בנין הקריה ולהטאיר את המטרדים בבנינים הקיימים, אולם יש הכרח לעסוק בעבודות הכנה והכשרה.

י. רוקח: הצעתי היא: מיליון ל"י להקמת בנינים, לפי הפירוט; מזה - 250.000 ל"י הקצבה של הממשלה ו-750.000 ל"י כהלוואה.

היו"ר א. גרנות: אני חושב כי כל חברי הועדה צריכים לדעת שמתקציב הפיתוח אין נותנים הקצבות, אלא הלוואות בלבד, והלוואות בטוחות.

א. בן-אליעזר: ברצוני לשאול שאלה ואני דורש תשובה ברורה. באם התשובה לא תגיע את רצוני, ארשום הסתייגות בסעיף זה.

בישיבה הקודמת אמר שר האוצר כי בסעיף הראשון סכומות בהלוואות גם לטרפאות וגם לקניית ציוד כבר, כמו סכומות דנטגן וכד'. כעת הוא אמר שההלוואות תהיינה לבתי-חולים. וככן, מה המצב?

אני מסכים להגדלת הסעיף הראשון, אבל לא ב-500.000 ל"י, אלא רק ב-250.000 ל"י; כלומר, הסעיף יהיה - 750.000 ל"י.

האם ישנו בטחון מוחלט שסכומים אלה יחולקו לפי חלוקה ישורה ויחסיית לספדר החברים הרשומים במוסדות קופ"ח בארץ?

א. חושי: אני מציע להגדיל את הסעיף הראשון למיליון ל"י; את הסעיף השני איבני משנה ובסעיף השלישי אני מציע 500.000 ל"י לבניני מגורים לשוטרים, במקום הצעתו של רוקח להקדיש את הסכום הזה לבנין בתי-הספר. אני חושב שאין צורך בעבודות הכשרת הקריה.

י. אפרתי:
אני מציע להפחית חצי מיליון ל"י משלושת
הסעיפים, באופן יחסי, ולחלק 250.000 ל"י
לבתי-חולים ו-250.000 ל"י לבתי-ספר.

היו"ר א. גרנות:
בסעיף 2 איננו מסנים דבר, והוא נתקבל.
בסעיף 1 ישנן כמה הצעות: א) להוסיף 1/4
מיליון ל"י; ב) להוסיף 1/2 מיליון ל"י.

א. בן-אליעזר:
אני מצטטף להצעתו של אפרתי.

ה צ ב ע ה

בעד תוספת של 1/2 מיליון ל"י - 5 קולות.
בעד תוספת של 1/4 מיליון ל"י - 6 קולות.

הוחלט על תוספת של 1/4 מיליון ל"י לסעיף 1.

ב. רפטור וי. רוקח שומרים לעצמם זכות הסתייגות.

היו"ר א. גרנות:
בסעיף 3 ישנה הצעה להפחית באופן יחסי
מכל הסעיפים, חצי מיליון ל"י. פירוט
הדבר גם הפחתת הסכום בירושלים לעובדי המדינה.

א. הרצפלד:
אני מציע להקטין רק את סעיף ההכנות לקריה
ב-1/4 מיליון ל"י ולא לגעת בסאר חלוצים.

ב. הרפטור:
אני מציע להעביר את חצי המיליון הסני
לכנין בתו-ספר ולהשאיר רק מיליון מסני.

א.ס. גניזובסקי:
מה ז"א "הכנות לקריה"?

היו"ר א. גרנות:
ככיום, ישור, הפטרת הקרקע, סידורי מים
וכד'.

אני נגד בנין הקריה כעת, אבל עבודות
הפטרה והכנה טוכרחות להיעשות.

א. חוסי:
אני שומע שמסלמים לפועל בחצינה 6 ל"י
ליום. אני מציע לדחות את העבודה הזו לעוד

חצי שנה או שנה.

היו"ר א. גרנות:
ישנן שלוש הצעות:
א) להפחית חצי מיליון ל"י באופן יחסי
מסלויטת הסעיפים.

ב) להפחית ברבע מיליון ל"י את עבודות
הפטרה וההכנה, ולא לגעת בסעיף הטיכון.

ג) הצעה כוללת להפחית את הסעיף הטליטי
במיליון ל"י, ולחלקו בצורה ידועה.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה להפחית את הסעיף ה-3 במיליון ל"י - מיעוט
נגד - - - - -

ההצעה נדחתה.

ב. רפטור שומר לעצמו זכות הסתייגות.

בעד הפחתת 1/4 מיליון ל"י מהסעיף ה-3 - מיעוט
נגד - - - - -

ההצעה נדחתה.

א. בן-אליעזר סלם לעצמו זכות הסתייגות.

בעד חצי מיליון ל"י - מיעוט
נגד - - - - -

ההצעה נתקבלה.

עומדת בפנינו הטאלה, אם להפחית חצי מיליון
ל"י באופן פרופורציונלי, או רק מסוג אחד.

הינ"ר א. גרנות:

אני מציע שהועדה תשאיר זאת לסיקול המטסלה.

סר האוצר א. קפלון:

ההצעה נתקבלה.

לאחר החלטותינו, יהיה הסעיף ה-3: 2.750.000
ל"י.

הינ"ר א. גרנות:

אני מציע להשאיר לסיקול קעת המטסלה גם
את הסימום ברבע מיליון ל"י.

א. הרצפלד:

ישנה הצעה לסטור את ההחלטה על הסימום
ברבע מיליון ל"י, לידי המטסלה.
ב) להסתמס בכסף זה לבנין בתי-ספר
ג) להסתמס בכסף הזה לבנינים לשוטרים.

הינ"ר א. גרנות:

אני מוסיף הצעה, להסתמס בסכום הזה, לעבודות
הכשרת הקריה.

א. בן-אליעזר:

ה צ ב ע ה

בעד מסירת ההחלטה למטסלה - 2 קולות
בעד הקדמת הסכום הזה לבתי-ספר - 5 קולות
בעד הקדמת הסכום הזה לבנינים
לשוטרים - 2 קולות
בעד הקדמת הסכום הזה להקמת הקריה 1 קולות.

הוחלט להסדיר את הסכום הנ"ל לבנין בתי-ספר.

ב. רפטור וא. בן-אליעזר שומרים לעצמם זכות הסתייגות.

א. בן-אליעזר:
אני דורש שתקבל בוועדה החלטה ברורה
האזמרת, שהלוואות להקמת בניינים
רפואיים תחולקנה למוסדות מסלתיים, עירוניים ושל קופות החולים,
לפי מספר חבריהן.

סר האוצר א. ספלן:
רק במקרה שלקופות החולים ישנם בתי-חולים.
הרי מדובר כאן בעיקר על בתי-חולים.

אשר לסאלת בן-אליעזר בקשר להלוואות
למרפאות ולקניית ציוד כבד, הרי אמרתי זאת בקשר עם סעיף הקמת מוסדות
רפואיים וסוציאליים.

א. בן-אליעזר:
אני מקבל את הסברתו של סר האוצר, אבל אין
זה פותר את שאלת הציוד הכבד למרפאות
קיימות.

אני רוצה לדעת, אם הוועדה מוכנה לקבל
החלטה בפרינציפ, שתינתנה הלוואות לקופות חולים בהתאם למספר חבריהן,
וכסובן, בהתאם לבקשותיהן.

היו"ר א. גרנות:
סעיף זה מכוון בעיקר לבתי-חולים. מרפאות
זה רק באופן יוצא מן הכלל.

סר האוצר א. ספלן:
אני מקבל את הפרינציפ שהציע בן-אליעזר,
בנוגע למרפאות.

את רוב המרפאות בנקודות החדשות אני סכניס
בתוך ה-12% של הבניינים הצבוריים, אנו מדברים כעת בעיקר על בתי-
חולים. אם יהיו מקרים כאלה עם מרפאות, הן תקבלנה הלוואות.

י. אפרתי:
האם לא בא בחשבון שהלוואות למרפאות
תעבורנה דרך הרשויות המקומיות?

סר האוצר א. ספלן:
כרצוני להודיע לוועדה, כי ייתכן מאד
שבענין בנין הקריה ועבודות ההכשרה
וההכנה תבוא גם פניה מצד הממשלה.

היו"ר א. גרנות:
אנו עוברים לסעיף הבא.

סעיף 4 - עבודות צבוריות, - 3 מיליון ל"י.

י. רוקח:
אינני מבין מה ז"א "עבודות צבוריות אחרות".

סר האוצר א. ספלן:
אתן לכם דוגמה: מאד יכול להיות שנתחיל
הסנה בעבודה מסוימת בחולה, אנו רוצים
לפתוח את פי החולה. ע"י יסוד המעלה הוא צר מאד ומעכב את הטיפול.
כל תכנית החולה קטורה עם העסקת הירדן. ישנה יפה קבוצת טומחים העובדים
על התכנית הזו, ומאד ייתכן שנתחיל הסנה בעבודה זו.

ב. רפפורט:

מה הסכום שטר האוצר סעריך שיוציאו על עבודה זו בחולה?

באיזו מידה קטור ומעיף זה צטכום? שהיה לנו בתקציב הרגיל. האם הוא כולל בנין כבישים חדשים או תיקוני דרכים?

טר האוצר א. קפלן:

הסכום הזה אינו כולל דבר למען תיקוני דרכים. אולם, הוא כולל סכומים לבניית

כבישים והרחבתם.

ב. רפפורט:

האם אפשר לדעת מהו התקציב הרגולרי לתיקון דרכים ומאין הוא מתכסה?

טר האוצר א. קפלן:

הוא מתכסה מהתקציב הרגיל - בערך 800.000 ל"י

ד. טנה:

מה אמת יש בטענה על הטלת תשלום על סימוט בכבישים?

טר האוצר א. קפלן:

ברצוננו לבנות כמה כבישים, שהם בעיקר לתנועה מהירה, התשלום יוכל רק במקרה שיטנם שני כבישים מקבילים והנוטע יכול לבחור באיזה כביש לנטוע.

א. בן-אליעזר:

אני מציע: כל פעולה של סלילת כבישים, יוכרוז עליה בפומבי.

הי"ר א. גרנות:

על זה דובר פעמים רבות, והיו הודעות מצד טר האוצר על הטעב.

טר האוצר א. קפלן:

סחוף לכבישים אסטרטגיים, אנו עושים הכרזות.

ב. רפפורט:

אינני מוכן לקבל את תשובת טר האוצר על ההכרזות. לא בכל מקום צריכה להיות הכרזה. אני דורש שהטר יבטיח שיהיה פעם בירור על דבר זה. יטנם דברים שיכולים להיעשות ע"י הכרזות ויטנם דברים שאם ייעשו כן, יביאו נזק לפעולה.

א. בן-אליעזר:

אם הצעתי אינה מתקבלת, אני סומר לעצמי זכות הסתייגות.

י. רוקח:

בהזדמנות זו אני רוצה להביע מטאאח לטר האוצר, שיתחילו לבנות את הגטר על הירקון.

י. אפרתי:

אינני מבין איך יכול בן-אליעזר להסתייג בנוגע לסחירת עבודה. הוא יכול לעשות זאת בנוגע לסעיף מסוים, או סכום מסוים, אבל כך זה בלתי אפשרי.

הי"ר א. גרנות:

אנו עוברים לסעיף הבא.

סעיף 5 - עירוד התיירות - 1.250.000 ל"י.

ב. רפטור:
אשר להלוואות לבתי-מלון, אני יודע שיטנם
במסקים מפעלים אשר מאד מעודדים את
התיירות, ואני מציע להוסיף את התיקון הזה. אני דורש שוויון בין
הסקטור הפרטי ובין הסקטור הקואופרטיבי.

א. הרצפליד: אני מציע להוסיף את המלים: "בעיר ובכפר".

י. רוקח:
בזמן הוכוח על תקציב החקלאות, בקטתי לצרף
סקוטות חצי חקלאיים, כגון מטולה וכד', כדי
שיוכלו להקים בתי-מלון ולעודד את התיירות.

היו"ר א. גרנות:
אני מוצא לי לחובה לקרוא לפני החברים את
מה שכתב לי חבר הועדה גניחובסקי: "מכיון
שהייתי מוכרח ללכת, אני מכניס לסעיף 5 את התיקון: הלוואה להקמת
מלונות - המטולה תתן הלוואות למלונות שיאפשרו לתיירים לתיים לאכל
בהם. מלונות הטוגרים דלתותיהם בעד תיירים שאינם אוכלים טריפה, לא
יקבלו הלוואות." אם לא תתקבל הצעתי, ארשום לעצמי זכות הסתייגות."

שר האוצר א. ספלון:
מטרתנו אינה להקל על היטוב בארץ, אלא על
התיירים שחו"ל. אם הסדור הוא על זה,
אין בשבילי כל הבדל אם המלונות יהיו בעיר או בכפר, הם יקבלו הלוואות.
כשהיה מו"ם על באר-טבע, למשל, עניתי בדצון רב. במקרה באה ההצעה הזו
מסוסד קואופרטיבי. אם עין-גב תקים מלון לתיירים, היא תקבל הלוואה בדיוק
כמו כל בתי-מלון אחר מסוג זה בעיר. אותו דבר עם מטולה או צפת. אינני
מתכוון לבתי הבראה, וכן לא לבתי הארחה רגילים.

לכלון הסרון, למשל, המטבנו לתת הלוואה
של 100.000 ל"י, להוטפת 100 חדרים. בתנו הסכמה להלוואה להרחבת מלון
קסה-דון.

לבתי המלון הצגנו תנאים די גבוהים: מחצית
החדרים תהיה עם אמבטיית פרטיות **המחצית** יחסית עם מקלחות לכל חדר.
שנה אלי משהו בבקשת הלוואה לבנין בית-מלון בן 24 חדר בבני-ברק, ואני
סרבתי. אני עונה בחיוב, רק מנקודת מבט של מטבע זר. אם יוכיחו לי,
אין הבדל אם יהיה זה בכפר או בעיר, שהבנינים שייבנו יעזרו להשיכת
מטבע זר, אתן את הלוואות.

אני מאד מעוניין שבט במסקים יקוטו בנינים
כאלה.

אני רוצה שיהיה ברור: המטרה היא לשרות
תיירות חוץ; אם יוטב המצב, ניכנס אולי גם לשרות תיירות פנים, אולם
ברגע זה אנו דנים על הענין רק מנקודת טבע חוץ.

אשר להצעתו של גניחובסקי, אני אשתדל לדאוג
שהיו בתי-מלון אשר יבטלו אוכל כשר; כלומר, אני מקבל את החלק החיובי;
אולם, אם משהו לא יתחייב לעטוד תחת פיקוח הרבנות, וירצה לפתוח
בית-מלון לפי התנאים הנ"ל, לא אסרב לתת לו הלוואה. את החלק השלישי
אינני מקבל. אני מתנגד להגבלה זו.

א. חנוסי:
ידוע שבית ההאדחה בעין-חרוד נבנה בפספי
תיירים אמריקאים, וכוונתם היתה לאפשר לתייר
לנוא לעסק וללון בו במקום מתאים. לכן אני תומך בהצעת רפטור לכתוב
"בעיר ובכפר", ושיהיה ברור שהכוונה היא לשייכת מטבע זר.

א. בן-אליעזר: יש בכל זאת הבדל רב בין תיאוריה לבין פרקטיקה. אמנם, בתי-מלון גדולים יהיו טוקדטיים לתיירים, אבל לא יהיה חוק שיאסור על אנשי הארץ ללכת לבתי-מלון אלה.

שר האוצר א. ספלון: ברור שלא יהיה חוק כזה, אבל אני חייב לומר לוועדה, כי בכמה בתי-מלון גדולים, כשלא היה מקום לתיירים, הוצאנו את אנשי הארץ, למען פנות מקום לתיירים.

א. בן-אליעזר: אני מטכים לכך שיטנם מקרים מיוחדים, אבל העובדה היא שבית-מלון כטו "הטרון", למשל, הוא טלא תמיד אנשי הארץ.

י. רוקח: אני רוצה שיהיה בטחון כאשר הממשלה נותנת הלוואה, שהיא הטובי יטלום את הקמת בית-המלון ולא ישאיר את הביתו באמצע.

ב. רפפור: אני מקבל את הצעת שר האוצר בקשר עם דביזים, אבל אני רוצה להבטיח, ומטום כך אני מציע פירוט, שגם לכפר תינתנה הלאמות. הצעתי היא: 750.000 ל"י לבתי-מלון בעיר; הלוואות להקמת מלונות ובהי הבראה בכפר (מוטבה, מוטב, קבוץ, קבוצה, טכונה) - 500,000 ל"י.

ה צ ב ע ה

בעד הצעתו של ב. רפפור - סיעוט
נגד - - - רוב.

ה הצעה נדחתה.

ב. רפפור שומר לעצמו זכות הסתייגות.

בתקבל התיקון האומר: בעיר ובכפר.

א.ס. גביחובסקי שומר לעצמו זכות הסתייגות.

סעיף 6 = חקלאות = 11,300,000 ל"י.

היו"ר א. גרנות: אני מציע שבדבר על כל תקציב החקלאות בבת אחת.

שר האוצר א. ספלון: בדצוני להסב את תשומת לב חברי הועדה כי בעמוד 4 בשורה ראשונה צריך להיות כתוב: "הקמת ישובי טלחה".

ס. טנה: אדבר על כל הצעותי בבת אחת.

לדעתנו, התקציב הזה לקוי בכך, ששני הסעיפים העיקריים של הפיתוח: חקלאות ותעשייה, טופיעים באחוז קטן טדי, בטך הכל 31%. אנו שואפים להגדלת שני הסעיפים האלה, אבל לא על חשבון סעיפים אחרים, כי איבנו רוצים להתקש בשכון ובתעסוקה. זה מחייב הגדלת התקציב. לכן, אנו מציעים הגדלה ניכרת של תקציב הפיתוח, ששני מקורות:

באוסדן ההכנסה, בסעיף 3, כתוב: מלוות
בארץ ובחו"ל - 10 מיליון ל"י. אנו מציעים הגדלת הסעיף הזה ב-15
מיליון ל"י, כלומר הוא יהיה: 25 מיליון ל"י. אנו מציעים להוסיף
מלוות פנים, על יסוד של מלוות חובה. איננו מאמינים שהטכום הזה
יושב בלי מלוות חובה.

הסעיפים שאנו רוצים להרחיב מחייבים אחר
גבוה של דביזים. לכן, אנו מציעים שתצא תקנה האוסרת החזקת זהב ע"י
האוכלוסיה, כי תקנה כזו איננה עדיין. אנו רוצים לעודד ולהכריח
את החזרת הפקדונות הישראלים סחו"ל.

מטני מקורות אלה, אנו בונים הכנסה של
10 מיליון ל"י. אנו מעריכים את הסכומים האלה בהרבה יותר, אולם
כהכנסה ריאלית אנו סניחים 10 מיליון. כלומר, יהיו 25 מיליון
ל"י, מזה 40% במטבע זר. זה בחוץ כדי להגדיל את שני הסעיפים:
חקלאות ותעשייה.

שר האוצר א. טלון:
אתה מציע מלוות על 45 מיליון ל"י,
מזה חלק מלוות עממי וחלק מלוות חובה,
לגבי בעלי זהב ודביזים בחו"ל. כלומר, לעודד את הטבריהים לחזור
לנו את כספיהם.

ט. טבה: אני סוכן להסריח חנינה לחצי שנה.

אם אתם חושבים שפדי לעודד צריך לתת
גרנ"ות במטבע זר, הרי יש לכם עידוד. אני רק אומר שלרשות המחוקקת
ולרשות השלטון ישנם די אמצעים, אם היא רוצה בכך.

לפני שהולכים לחפש מלוות נוספים באטריקת
או במקומות אחרים, צריך לפנות אל האזרחים שלנו ולתת להם אותם
התנאים.

אני מבקש רשות לתקן את החספרים עד מחר.

יהיה סעיף מיוחד "בנק לחקלאות" או "אוצר
לחקלאות". אני מציע להוסיף לבנק הון יסודי של 5 מיליון ל"י, כדי
להבטיח שהתכנית של משרד החקלאות תבוצע במלואה. זה יצריך שני מיליון
ל"י. את הפירוט טעננו; אני סומך ידי על משרד החקלאות; ישנם דברים
שלדעתי הם צנועים מדי, כמו סעיף הפרדסנות, אבל אינני רואה עצמי
מוטחה ואינני רוצה להתערב בכך. אני רוצה רק שיהיה מכסיד כספי
שיאפשר להוציא לפועל את כל התכנית. כשנעבור לתעשייה, אוסיף את
הסארי.

אני מבדיל את ההכנסות ב-25 מיליון ל"י;
לחקלאות - 5 מיליון ל"י ובכמה סעיפים לחקלאות ותעשייה יחד.

י. דוקח: אני מבקש שבוועדה תתקבל החלטה על עידוד גדול
של החקלאות הפרטית, הבינונית, ושיקחו
בחשבון את התביעות לתבאנה מהגופים המאורגנים של החקלאות הפרטית.
אז יוכלו להרחיב את הסקטורות שלהם ולהקים סקטורות חדשים.

אני מבקש להקציב סכום של 1/2 מיליון ל"י;
1/4 מיליון לצרכי המוסדות הפיננסיים של החקלאות הפרטית; ואוצר האכרים
ואוצר החקלאות, שבמסגרתם ייעשה חלק מהעולות.

אשר להשקעה, דברתי כבר ואני מבקש להקציב
את הסכום שדרשתי.

דברתי כבר על סעיף הפרדסנות; אני חושב שיש
צורך להגדיל את הסעיף הזה.

בשכונן עולים, אני מבקש לקחת בחשבון את הרחבת הכפרים של הסקטור הפרטי.

בטעיף האחרון - נסיעות, הופנתה תשומת לבי בנוגע לסקרים, אבל אני רק מזכיר זאת.

היו"ר א. גרנות: אני מציע לרוקח, שינסח את הצעותיו בכתב ויצטרף סכומים.

א. הרצפלד: בנוגע למים, אינני דורש הגדלת התקציב, אבל אני מציע שתבוא הודעה מצד שר האוצר, שבמידה שההסקה תדרוש, תוך שנת התקציב, סכומים נוספים, תהיה אפשרות לקחת אותם מה-1.600.000 ל"י; אם יידרשו סכומים יותר גדולים, יינתנו על חשבון התקציב של השנים הבאות.

אשר להרחבת היצור, ישנם עניינים הקשורים עם הטקסים, הלומד, עם הטקס הקיים, במידה שהוא יכול להרחיב את היצור, ישנם כ-200 יטובים כאלה, ואני חושש שיותר מחציו לא יוכלו להשתתף בכספים האלה, היות ויידרשו להביא במחובות בטוחה אחרים, שיש בנק אינו מוכן לקבל על עצמו את הכסף הזה ולתת לטקסים,

אני מציע ששר האוצר ינהג בטוח זה כמו שנהג בנוגע לנזקי הכפר ומקרים אחרים, שגם הוא נושא בעול האחריות שלהם בחלק מסוים.

בנוגע להצעות "תכובה", הקטורות גם-כן עם הרחבת היצור, ישנו שיווק, וישנם עניינים אשר אינם קשורים עם שיווק, כגון מחלבות וכד', על כל ההצעות, "תכובה" הביאה לפנינו, היא דורשת הלוואה במטרה של מיליון ל"י, השנה 1/3 ו-2/3 על חשבון הטבח הבאת, אני מציע שתינתן אפשרות לשר האוצר לברר את ההצעות האלה ובמידה שהן נבונות וקשורות עם הרחבת היצור, להחליט על נתינת ההלוואה.

באילו מידה אנו מכניסים טקסי הדרג? זה דובר רק על 100.000 ל"י, אשר אינו קשורות עם הרחבת הענף, היות וכולים מורים שיש צורך בהרחבתו, צריך להיות מבטח סכום מסוים, מהרצפה או מטעמים אחרים.

אינני בא להציע תוספת על התקציב בהיקפו.

א. גרנות: הצעתי באה בקשר ליטובי פלחה, פה ישנם 3 מיליון ל"י לפעולות שונות; ביניהן בלצוע מכנית של 12 יטובי פלחה, אני שומע שמתכוונים להקים השנה רק 6-5 יטובים כאלה במקומות שונים הארץ, אני מציע, איפוא, לעמוד על כך שיוקמו 12 היטובים האלה, ונוסף על כך, להוסיף עוד 8 יטובי פלחה מהתקציב של 4,300.000 ל"י, המוקדש כאן לרכישת צנורות וציוד חקלאי.

א. בן-אליעזר: אני מצטרף להצעתו של ד"ר י. אני חושב שאין צורך להוסיף נימוקים.

אני רוצה לחזור לשאלת הדיג, לא צריך להסתפק רק בדברים טכניים, אלא יש צורך להפוך אותם למעשה. דבר אחד ברור: אנו נחיה על הים ונצטרך להתקיים מהתוצרת שנוציא מהים. מזור מאד, שלכל המפעל הזה ישנם רק 100.000 ל"י.

אני מציע להגדיל את הסכום ל-1/2 מיליון ל"י, שפינות דיג קטנות שיעלה בידינו לקנות היום, ייתכן שלא תעמודנה לרשותנו בעוד זמן מסוים, על כן, צריך לטהר בפעולה זו.

כמות הניסוקים אני רוצה לגעת בטאלת
גידול צאן ובהמות, ומציע להגדיל את הסכום לפחות ל-300.000 ל"י;
כלומר, פי שניים מהסוצע בתקציב הזה.

את המיליון הזה אפשר למצוא בתוך התקציב,
אבל אני רוצה לשנות את אומדן ההכנסה. אני מציע בסעיף שטרי סרקעים
30 מיליון במקום 35 מיליון ל"י. אני מציע להכניס סעיף: מכירת
קרקעות המדינה לאזרחי המדינה.

א. חוטי:
אני מציע למחוק את הסעיף: הלוואות לפיתוח
הכפר הערבי, ולפזר את הסכומים בין כל שאר
הסעיפים, מבחינה פוליטית זה פוגע, ומסחינה פנימית אין זה
טובה דבר.

ב. אפרתי:
אני חולק על דברי סנה שהתקציב הזה אינו עונה
על תכנית ארבע שנים, אמנם לפיתוח כללי
ישנם 4 מיליון ל"י ולא 6 מיליון ל"י, אבל אני חושב ש-3 מיליון ל"י
למילונה להתישבות החדשה, לפיתוח ולתלמיכון, יעזור בהרבה ליצור.

ישנה כאן תכנית פיתוח רחבת היקף, אולם
חסרים כאן טעמים; אני מתכוון למטעים של עצי פרי ולפרדסים, אני מקוה
שקיימים את התכנית של בטיעת 10 אלפיה דונם עצי פרי וגפנים, פלי
הביזים, לזה דרושים 300.000 ל"י, ואני מציע לקחת אותם מן ההוצאה,
אינני רואה כאן ביטוי להבטחות שר האוצר בנוגע לפרדסנות, אני מציע
לחייב להגשים את התכנית, של הקמת הבנק החקלאי, אני רואה פתרון
שאלות רבות בהקמת הבנק החקלאי.

אני חושב שלסיווג הוקדשו יותר סכומים
מאשר יוצאו בשנה זו, בדרשים מאתנו 70.000 ל"י להקמת מפעלים
הדרושים לשם סטירת התוצרת, ואת הסכום הזה אני חושב שאפשר לקחת
מהסכום המוקדש לסיווג.

ג. רוקח:
ישנן מספר פסוקים ובמקומות לטענת
התוצרת, ואני חושב שמוכרחים להקדיש להם
את הסכום הדרוש, עלינו להוציא סמא אחוזים של הירקות יטווקו.

ד. סנה:
אני שומר לעצמי את הזכות לפרט את 2 מיליון
ל"י שאנו מציעים להוסיף לסעיפי הפיתוח.
את הסכום לבנק החקלאות אני נוקף כרגע.

לגבי הסעיף של הכפר הערבי, אינני מקבל
את הדעה של חבא חוטי, אני חושב שעלינו להראות באופן בולט
שאנו מקדישים סכום מסוים לפיתוח הכפר הערבי, בהתאם לזכות שהיה
בישיבה הסלידתפת, אנו מציע להגדיל את הסכום ולהפריד את הסעיף.

ה. בן-אליעזר:
כמדוברתי על 5 מיליון שטרי סרקעים, התכונתי
או לחסוך ע"י כך 5 מיליון ל"י שטרי
סרקעים, אם לעזות זאת כתוספת לתקציב הקיים.

אני שומר לעצמי את הזכות להגיש מחר הצעה
סופית, אם זה יהיה כלול בתקציב הקיים, או כתוספת לתקציב, כי אני
עוטר גם על הגדלת הלוואות ע"י המוסדות הקיימים.

שר האוצר א. קפלון:

סנה מציע שיבדוק ראדיקלי. כשנדבר על
ההכנסות נענה על שאלותיו. את יתר הצעותיו

הוא לא פירט.

רוקח הציע להסתמס בבנקים הקטנים. האמת
היא שישנה טכנה גדולה בפיצול כזה. היתה הצעה שאנו פשוט נגדיל את ההון
שלהם, לולא הייתי עומד כעת בפני הקמת הבנק החקלאי, ייתכן שהייתי
עושה זאת. אני רוצה להבדיל בין האוצר לחקלאות ובין בנק האכרים.
אני מדבר רק מנקודת הבטחונות. אם להסתמס באוצר החקלאות בתוך כלי באופן
זמני, אין לי כל התנגדות, כי אפ"ק אחראי והוא ישלם. בבנק האכרים
אינני כל כך בטוח, אבל כל זמן שלא הוקם הבנק החקלאי אין לי כל
התנגדות, אם יהיו בטחונות.

אתן דוגמה: נתנו הלוואות ביחס לנזקי
הכפור, והסתמנו לתת לא רק לספקי העובדים, כי אם גם ליתר התובעים.
הצענו לעשות זאת דרך סוטר בנקאי.

אולם, אנו מעוניינים בריכוז ולא בפפיזור,
ולכן אני חושב שלא כדאי לטרוף את הבנקים הקטנים. אורבא, יכנסו הם
בתור שותפים לבנק החקלאי.

אני רוצה לענות לשר רוקח, כי בדרך כלל
הן בשיכון והן בכמה דברים אחרים - עשינו פעולה רחבה במטבחות
הקיימות. אם לסיטתו ישנן הצעות קונקרטיות - אני חוזר על מה שאמרתי
בועידת האכרים - בנוגע להתייטבות חדשה או בנוגע להרחבת ההתייטבות
הקיימת, יבואו בהצעות אלה, וודאי יקבלו את ההלוואות הסמטיסות לביצוען.
טאד הייתי שמח לו בני פתח-תקוה או יסוד הטעלה היו סקיסים כמה
נקודות חדשות. את הפרינציפ של רוקח אני מקבל, ההוצאה לפועל איננה
תלויה בלבד.

לדבר אחד לא סצאתי עדיין פתרון, וזוהי
שאלת המילדות לשיקום הפרדסנות. השאלה נמצאת בדיון. זוהי שאלת
כפפה טאד.

אסה לחבה-הרצטלה, אינני חוצה לחנה
בעניין הטיס על דברים סמטתלי כמה פעמים רבות. בסיחה שתהיינה
הצעות רציניות, הן מתקבלות; בסיחה סידרונה ספוטים לביצוע תכניות
רציניות, הם יצטוו, בסיחה סאני-אדנה סתם באמת חייבנים.

עלי לציין כי מקצב הפיתוח אינו
יפול לתת ערבות.

למרות דברי רוקח על הלוואות לבגין סרוקים,
חקלאים, אני מציע להוסיף: "הפעלים חקלאיים". בטורים סטויסם אולל
נפליס זאת בתקציב הטנה הבאה, אני חושש שלאור הטנה בבניה לא נוציא
הרבה דברים אל הפועל.

"תנובה" הגישה תביעה על 300.000 ל"י
בערך, אם יתברר שחוזק יותר, נראה איך לפעול להבא.

י. אפרתי:

אשר לבנק החקלאי, אני מקוה שנוכל להתמסר
לזה, לדעתי, זהו פשוט כשלון שלא
הצלחנו להקים את הבנק החקלאי עד עתה.

שר האוצר א. קפלון:

גם אני מקוה שנוכל להתמסר לפעולה זו.
עד עתה קשה היה למצוא את הסוגנון
הסרכזי הסמטיס. פנינו לכמה אנשים, אולם הם סרבו. בדרך כלל,
יש להם סטרות טובות יותר. בעיה זו של סטרות גבוהות היא קשה.
הם מקבלים בבנק אפ"ק, למשל, כסכורות גבוהות טאד. אני מקוה שבזמן
פגרת הפנסט יהיה לנו פנאי להתמסר לפעולה זו.

אני מבקש את אפרתי לא להגיש הצעות על
תשלום 500,000 ל"י מהרזרבה. אני קואג להדר, ולכן אינני יודע אם
אנו צריכים להקציב כעת 300,000 ל"י למטעים אחרים. אני בעד מירות,
אבל אם יהיו בארץ פחות אבנים או אפילו שזיפים, אינני רואה בזה
כל פגע. עלינו לדעת כי סדרתנו היא, הגדלת היצור, הגדלת האקספורט
והקטנת האימפורט. לפי קו זה עלינו ללכת. מי שאינו זקוק, לא
ניתן לו כל הלואה. זה צריך להיות ברור. תמיד עלינו לחשוב: מה עדיף?

אמר לדיג וגידול צאן, אני מספל בזה מעט
טאר; בשטח זה אני סומך על המסדר. ענין הדיג, הוא פרוץ של גידול
מורבני, ואין זה ענין ל-2-3 חדשים, לו היינו מקבלים הצעות רציניות
להרחבת הדיג, היינו מופסים דרך לעשות זאת.

והבקר,
אמר לענין הצאן הסכמתי לתת כסף כדי לקנות
פרדות בטביל הפלחה, אולם לא כל כך פסוק לקנות אותן. נסעו לאפריקה
ולקפריסין ולא יכלו להשיג. אינני בונה דבר על כך שאנו נקנה טעריבי
הארץ. איננו צריכים להביא אותם לידי מכירה; הם צריכים להקים את
מטקם.

אני מציע לוועדה לאסר את התקציב הזה.

עלינו לסכם את טעיף החקלאות. ברור
שהצעותיו של סנה מביאות לידי הגדלת

היו"ר א. ברנר

התקציב.

ישנה הצעת אבא חוסי לא להבדיל את הטעיף
של פיתוח הכפר הערבי, אבא חוסי, בעד זה.

אני מציע שבמיעץ בענין זה עם סר החוק.

סר האוצר א. ספולין

הצעת פגע

בעד הצעתו של סנה על הגדלה ב-2 מיליון ל"י ובסכום נוסף
אמר יונת ליטינה בבאה של הועדה = מיעוט

נגד = = = =

הצעה נדחתה.

ס. סנה שומר לעצמו זכות הסתיגות.

אני מתנגד להסתימת ההחלטה על טעיף הכפר הערבי.

ס. סנה:

הצעת פגע

בעד הצעתו של סנה = מיעוט
נגד = = = =

הצעה נדחתה.

ס. סנה שומר לעצמו זכות הסתיגות.

בתקבלה הצעתו של אבא חוסי.

